

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 11 juni 2021

Dossiernr. : K12993

Documentnr. : 2021-055938

Verzonden : 18 juni 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 31 mei 2021 een wijzigingsverzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, ontvangen voor het project Inrichting van de Polder De Dijken-Bakkerom nabij Boerakker.

De aanvraag is ingediend door Prolander, Westerbrink 1, 9405 BJ te Assen, en betreft een tweede wijziging van de reeds eerder afgegeven en gewijzigde ontheffing voor dit project.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. de op 7 december 2018 verleende ontheffing met kenmerk K12993 (documentnummer 2018-085333), die op 30 september 2020 gewijzigd is (documentnummer 2020-088231), aanvullend te wijzigen zoals hiernavolgend in dit besluit staat beschreven;
- II. de oorspronkelijke werkzaamheden in het project te verruimen met de aanleg van de nieuwe brug, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij dit besluit;
- III. het besluit van 7 december 2018 verder ongewijzigd van kracht te laten;
- IV. de bijlagen deel uit te laten maken van dit besluit;

- V. voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften bij dit besluit;
 2. voorschriften bij besluit van 7 december 2018;
 3. overwegingen bij dit besluit;
 4. overwegingen bij besluit van 7 december 2018;
 5. overwegingen bij besluit van 30 september 2020;
 6. het wijzigingsverzoek van 31 mei 2021 inclusief bijlagen;
 7. de oorspronkelijke ontheffingsaanvraag van 12 november 2018 inclusief bijlagen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor nadere motivering.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (<https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/>). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het bezwaar dient enkel gericht te zijn op dit besluit. Tegen overige zaken die reeds in de ontheffing van 7 december 2018 en de wijziging van 30 september 2021 zijn vastgesteld is indienen van een bezwaar niet meer mogelijk.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar telefoonnummer 050 - 316 48 89. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over deze brief verzoeken wij u het correspondentienummer te vermelden.

Gewijzigde voorschriften

De voorschriften (en plangebied) in de ontheffing van 7 december 2018 en wijziging van 30 september met kenmerk K12993 (documentnummers respectievelijk 2018-085333 en 2020-088231) zijn nog steeds van kracht. Aan die voorschriften worden de volgende voorschriften toegevoegd:

11. Bij de aanleg van deze nieuwe brug dienen aanvullend op de oorspronkelijke voorschriften de volgende maatregelen gevolgd te worden:
- k) de vegetatie langs de oevers waaraan gewerkt wordt moet kort worden gemaaid en gehouden.
 - l) werkzaamheden aan de oevers dient plaats te vinden in de periode oktober t/m maart (buiten voortplantingsseizoen van waterspitsmuis), bij een temperatuur van minimaal 10 graden Celsius, zodat de waterspitsmuis niet in hun overwinteringsschuilplaats zitten.
 - m) tijdens de werkzaamheden moeten vluchtplaatsen voor waterspitsmuis altijd beschikbaar blijven. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt overlegd met een deskundig ecooloog waar deze vluchtplaatsen worden behouden.
 - n) er moet in één richting worden gewerkt zodat waterspitsmuizen (en ook andere dieren) kunnen vluchten. Daarnaast moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Overwegingen bij Wijzigingsbesluit

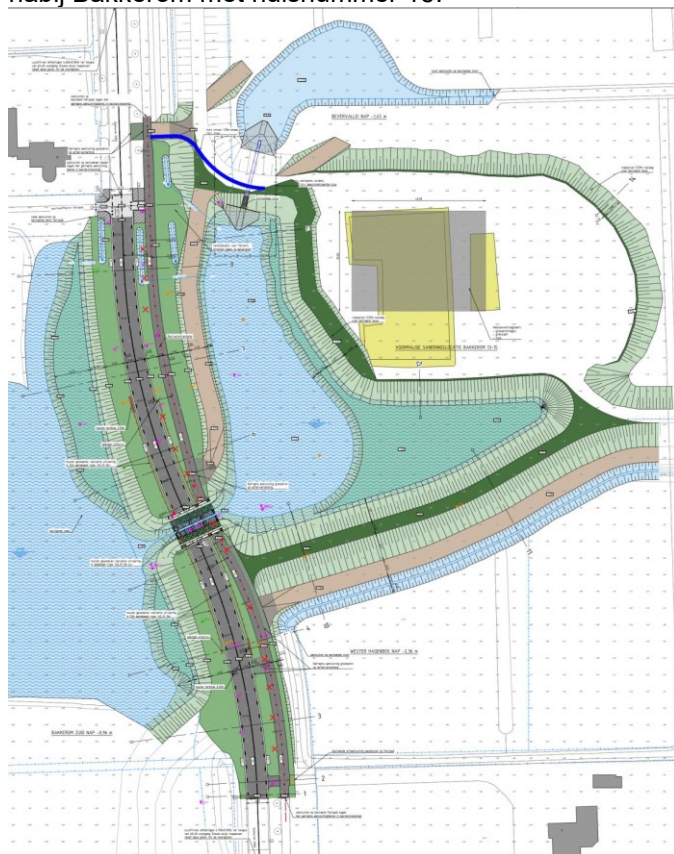
Nadere toelichting Wijzigingsverzoek

Op 22 september 2018 is door de provincie Groningen aan Prolander een ontheffing Wet natuurbescherming, kenmerk K12993 (documentnummer 2018-085333), verleend voor de Inrichting van de Polder De Dijken-Bakkerom. Op 30 september zijn de plangebiedgrenzen van deze ontheffing met kenmerk K12993 (documentnummers 2020-088231) verruimd. Nu ligt er een wijzigingsverzoek om aanvullend een brug te realiseren, een projectonderdeel dat oorspronkelijk niet binnen de scope van het project lag. Omdat aanwezigheid van waterspitsmuis niet uit te sluiten is, vraagt Prolander ook voor deze aanvullende werkzaamheden ontheffing aan.

In het Zuidelijk Westerkwartier (ZWK) zijn momenteel in drie deelgebieden (Dwarsdiep, De Dijken-Bakkerom en De Drie Polders) werkzaamheden gaande. Het gebied wordt ontwikkeld ten behoeve van natuurontwikkeling en zal na uitvoering van de werkzaamheden dienen als waterbergingsgebied. Dit wijzigingsverzoek is van toepassing op deelgebied Polder De Dijken Bakkerom, en dan met name op de realisatie van de brug onder de N388.

De N388 doorsnijdt het plangebied van Polder De Dijken-Bakkerom aan weerszijden van de weg worden werkzaamheden uitgevoerd om het gebied te vernatten. Om de in te richten gebieden aan weerszijden van de weg met elkaar te verbinden (zowel hydrologisch als ecologisch) zal een brug aangelegd worden in de N388 en worden nieuwe waterpartijen aangelegd om hydrologisch het systeem robuuster te maken door het verbinden van wateropvanggebieden en door leefgebieden van onder andere de otter te versterken.

De uit te voeren werkzaamheden bestaan uit de realisatie van een brug in de N388, het graven en aanleggen van een water- en faunaverbinding tussen de twee natuurgebieden Bakkerom Zuid en de Beervallei, het aanleggen van kades en het construeren van een geautomatiseerde stuw. In figuur 1 is een overzicht weergegeven van de nieuwe, beoogde situatie. De werkzaamheden vinden plaats nabij Bakkerom met huisnummer 15.

Figuur 1: Een overzichtstekening van uit te voeren werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de brug onder de N388.

Voor de gebiedsontwikkeling ZWK zijn al diverse onderzoeken uitgevoerd op het gebied van ecologie, is voor een aantal soorten ontheffing verleend en is ecologische begeleiding aanwezig om de bepalingen uit de Wet Natuurbescherming en de voorschriften uit de ontheffing te borgen. De realisatie van de brug in de N388 en het inrichten van de direct omliggende percelen viel tot nu toe buiten de scope van de reeds uitgevoerde onderzoeken, maar ligt wel in het verlengde hiervan. Er gelden dus dezelfde projectdoelen (waterberging en natuur) en de aard van de werkzaamheden is vergelijkbaar met die in de rest van het gebied. De reeds uitgevoerde onderzoeken zijn nog actueel (niet ouder dan 3-5 jaar) zijn. Het onderzoek naar effecten op beschermde soorten is daarom voor een groot deel gebaseerd op de bestaande ecologische onderzoeken. Als aanvulling op de ecologische studies is specifiek voor de realisatie van de brug in de N388 een veldbezoek uitgevoerd door een ecooloog van Sweco op 12 april 2021.

Het aanvullende waterspitsmuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van eDNA-onderzoek. Dit is een relatief nieuwe methode om de aanwezigheid van (beschermde) dieren aan te tonen (waaronder waterspitsmuis). Dieren laten via faeces, huidcellen en urine DNA achter. Door monsters te nemen en deze te analyseren op DNA van een doelsoort is het mogelijk de aanwezigheid van een soort aan te tonen zonder dat de soort zelf gevangen hoeft te worden. Met deze methode is er een hogere trefkans dan de waterspitsmuizen te vangen met inloopvallen. Daarnaast levert deze methode geen (onnodige) stres op. Indien er een hoge dichtheid aan waterspitsmuizen in een deelgebied aanwezig is, kan ervan uitgegaan worden dat deze gedetecteerd worden met het eDNA onderzoek. Indien in een deelgebied geen eDNA is aangetroffen van waterspitsmuis, betekent dat niet dat deze ook niet aanwezig is in het deelgebied. Echter kan er wel van uitgegaan worden dat de dichtheid van waterspitsmuis laag is.

In het aanvullend onderzoek is binnen het plangebied slechts op één locatie DNA van de waterspitsmuis vastgesteld. De conclusies uit het onderzoek geven aan dat de soort aanwezig is binnen het hele ZWK, maar wel in lage dichtheden. Ook direct nabij het plangebied van de realisatie van de brug in de N388 is destijds (2018) een sloot onderzocht. De soort kwam hier niet voor. Op de plek waar de brug in de N388 gerealiseerd wordt, zijn voornamelijk kale sloten aanwezig, zonder ruigte op de oevers. De sloot aan de westzijde van de N388 bevat wel meer ruigte. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van waterspitsmuis aangetroffen. De vegetatie is relatief open en er was ten tijde van het veldbezoek weinig vegetatie in de oevers aanwezig (mogelijk is dit afhankelijk van het groeiseizoen ten tijde van de inspectie). Het is niet aannemelijk dat de waterspitsmuis in deze sloot aanwezig is in deze periode. Wel is de oever meer naar het westen tegen de aanwezige plas aan potentieel geschikt voor de soort. Deze oever blijft echter intact in de nieuwe situatie en beschikbaar als mogelijk leefgebied. Wel zal tijdens de werkzaamheden een deel van deze oever worden omgevormd voor een tijdelijke bypass ten behoeve van het bestaande verkeer over de N388. Doordat in de nieuwe situatie aanvullend leefgebied wordt gerealiseerd zal dit tijdelijke verlies niet leiden tot een structureel verlies van essentieel leefgebied. Aanwezigheid van andere beschermde soorten is op basis van ecologisch onderzoek voldoende uitgesloten.

Onderstaand worden mitigerende maatregelen beschreven om negatieve effecten op waterspitsmuis (die zeer waarschijnlijk aanwezig is in het plangebied) zoveel mogelijk te voorkomen:

- de vegetatie langs de oevers waaraan gewerkt wordt moet kort worden gemaaid en gehouden. Hiermee wordt het leefgebied ongeschikt gemaakt voor waterspitsmuis en zullen veel waterspitsmuizen het gebied verlaten.
- werkzaamheden aan de oevers dient plaats te vinden in de periode oktober t/m maart (buiten voortplantingsseizoen van waterspitsmuis), bij een temperatuur van minimaal 10 graden Celsius, zodat de waterspitsmuis niet in hun overwinteringsschuilplaats zitten.
- tijdens de werkzaamheden moeten vluchtplaatsen voor waterspitsmuis altijd beschikbaar blijven. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt overlegd met een deskundig ecooloog waar deze vluchtplaatsen behouden blijven.
- er moet in één richting worden gewerkt zodat waterspitsmuizen (en ook andere dieren) kunnen vluchten. Daarnaast wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het werkkerrein zal zo klein mogelijk gehouden worden.

Compenserende maatregelen zijn niet nodig. Door de herinrichting van Polder De Dijken-Bakkerom neemt de kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied toe.

Beoordeling

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan aanwezigheid van waterspitsmuis nabij de nieuw geplande werkzaamheden niet uitgesloten worden. Tijdelijk zal er sprake zijn van een verlies van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de waterspitsmuis en is er kans dat individuen worden gedood. Om de negatieve effecten zoveel mogelijk te minimaliseren, zullen mitigerende maatregelen worden getroffen, welke als voorschriften zullen worden bijgevoegd bij dit besluit.

Als gevolg van de voorgestelde zorgvuldige werkwijze is van opzettelijk doden van waterspitsmuis geen sprake. Het betreft een mobiele soort en er worden genoeg maatregelen in acht genomen om doden te voorkomen, zoals het ongeschikt maken van leefgebied. De verwachting is dat met de voorgestelde mitigerende maatregelen de gunstige staat van instandhouding van waterspitsmuis gewaarborgd blijft.

Conclusie

Omdat de gunstige staat van instandhouding van waterspitsmuis niet in het geding is, kan aan het verzoek om wijziging van de oorspronkelijke ontheffing uit 2018 (met aanvullende plangebiedwijziging in 2020) tegemoet worden gekomen.

Daarom wijzigen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen de ontheffing, van 7 december 2018, die gewijzigd was d.d. 30 september 2020, in het kader van de Wet natuurbescherming op bovengenoemde aspecten. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode. De wijzigingen zijn in 'Gewijzigde Voorschriften' nader uitgewerkt. Verder blijven de oorspronkelijke voorschriften van kracht.